

Időtartam

60-90 perc

Korosztály

8-14 évesek

Milyen világot szeretnénk 2030-ban?

Önkéntesek számára írt tanóravázlat,
tanítási tapasztalat nem szükséges hozzá

Szükséges eszközök

Üres matricák/papírlapok, 2 különböző pakli színes kártya, matricák/üveggolyók/kavicsok/kecszek/cukorkák (apró tárgyak, amelyeket a diákoknak lehet adni), filctollak/színes ceruzák (annyi, hogy minden csapatnak jusson több szín), Globális Célokra vonatkozó fogadalomkártyák – diákonként egy kártya

Tanulási eredmények

A diákok:

- megértik a Globális Célok kölcsönös összefüggését,
- felismerik a Globális Célok és saját életük közötti összefüggéseket,
- megfogalmazzák saját elképzelésüket arról, hogy milyen az az ország, amely elérte a Globális Célokat,
- összegzik az információkat, és személyes fogadalmat tesznek, hogy cselekedni fognak a Globális Célok elérése érdekében.

Globális Célokról további információt a <https://www.avilaglegnagyobbtanoraja.hu/a-globalis-celok> oldalon találhat. Ahhoz, hogy többet megtudhasson a Globális Célokról, nézze meg az animációs kisfilm 1. részét (magyar szinkronnal): <https://www.youtube.com/watch?v=gpNHTZ8hM28>, ami rövid összefoglalót kínál ezekről a célkitűzésekről, illetve részletesebb betekintést nyújt azokba az összefüggésekbe, amelyek alapján a célokat megfogalmazták.

Köszönetnyilvánítás

Külön köszönetünket fejezzük ki Miroslava Silva Ordaznak, a mexikói Queretaro-i Autonóm Egyetem, illetve a Delft Technológiai Egyetem vendégkutatójának, valamint a Hágai Nemzetközi Iskola 6B osztályának.

Javaslatok a felkészüléshez

Köszönjük, hogy jelentkezett a Világ Legnagyobb Tanórájára! Az alábbiakban néhány hasznos tippet adunk a tanításhoz:

- Beszéljen lassan és érthetően!
- Annak érdekében, hogy hogyan lekösse a tanítványok figyelmét, próbálja a „tanár beszédet” (amikor egyenesen a diákokhoz beszél, és ők csak hallgatnak) egyszerre maximum 10 perc hosszúságúra fogni!
- Dicsérje meg erőfeszítéseiket, fejlődésüket – pl. *„Nagyon köszönöm a munkátokat, szuper, hogy ilyen keményen dolgoztatok ezen a projekten.”*
- Azt figyeltük meg, hogy ha a Globális Célokat egy puzzle kirakójáték darabjaihoz hasonlítjuk (**1. számú mellékletet**), akkor a diákok könnyebben megértik az azok közötti kölcsönös összefüggéseket – például: *„A kirakó minden egyes darabja fontos (csakúgy, mint a Globális Célok esetében), mert mind összeillenek, és a kirakó nem lehet teljes, ha egyetlen darab is hiányzik.”*
- Gondoljon arra, hogy miért tartja ezt az tanórát, miért hiszi, hogy a Globális Célok fontosak és meg kell őket osztani a fiatalokkal. A személyes történetek ragadnak meg legjobban bennünk, ezért egy rövid anekdotával vagy tapasztalattal is érdemes készülni, amit elmesélhet a diákoknak.
- Mosolyogjon és érezze jól magát!

Felkészülés a tanórára

- Ismerkedjen meg a Világ Legnagyobb Tanórája interaktív térképpel (<https://worldslargestlesson.globalgoals.org/map/index.html>), mert ehhez kell majd igazítania a tanóra menetét!
- A tanóra előtt kérdezze meg az osztályt tanító tanárt, hogy milyen szabályok vannak az osztályban, mire számíthat, hogyan szoktak viselkedni a diákok. A következő kérdéseket javasoljuk: *Hogyan szokta jelezni a diákok számára, hogy maradjanak csendben, amíg beszél? Van valamilyen jutalmazási rendszer az osztályban?*
- Nyomtasson annyi Globális Célok ábrát (**4. számú melléklet**), hogy minden csapatnak legyen egy példánya!
- Rajzoljon egy nagy, kör alakú „országalakzatot” pontosan annyi papírlapra, hogy minden csapatnak jusson egy lap az „ország” egész területéből. Úgy segíthet a diákoknak, ha rajzol egy utat is, ami körbekeríti az ország határát, illetve az országon kívüli területeket akár óceánnak is nyilvánítja.

Megjegyzés: A következőkben javaslatot olvashat a tanóra megtartásához. A **2. számú mellékletben** egyéb javaslatok is vannak, de lehet kreatív, és használhatja a saját módszereit is!

1. Lépés: Bemutatkozás

5
perc

Próbálja rövidre fogni, hiszen később, a tanóra során lesz még lehetősége több mindent megosztani magáról.

Mutatkozzon be a diákoknak, mondja el, hol lakik és melyik szervezetnél dolgozik (ha ez releváns). Kérje meg a diákokat, hogy mutatkozzanak be ők is (elég, ha csak a nevüket mondják). A közvetlenebb, könnyebb kapcsolatteremtés érdekében érdemes előre kérni, hogy a diákok egy papírlapra írják fel a nevüket, amit összehajtva és felállítva maguk elé tudnak tenni a padra, mint egy névkártyát.

Magyarázza el, hogy azért van ott, hogy a Fenntartható Fejlődési Célokról vagy a Globális Célokról (ez a kettő ugyanaz) beszéljen nekik. Kérje meg őket, hogy kézfeltartással jelezzék, ha már hallották ezeket a kifejezéseket. Válasszon ki néhány diákot, és kérje meg őket, mondják el, mit tudnak ezekről. Ha még egyikük sem hallotta korábban a Globális Célok kifejezést, biztosítsa az osztályt arról, hogy a tanóra végére mindenki megtudja majd, melyek ezek.

2. Lépés: Bevezető játék

10
perc

Ez a játék arra szolgál, hogy egy olyan Célt mutasson be (egy Célt vagy a Célok egyik témáját), amellyel a diákok azonosulni tudnak. Így nem terheljük túl őket azzal, hogy minden célt egyszerre ismertetünk meg velük. **A 2. számú mellékletben** alternatív javaslatokat is bemutatunk erre a játékra.

Az összes üveggolyót/kavicsot/papírdarabot/cukorkát/matricát ossza egy nagyobb és egy kisebb részre – a nagyobb részt tartsa magánál, a kisebb részt pedig ossza szét egyenlőtlenül a teremben úgy, hogy néhány diákhöz sok tárgy kerüljön, másokhoz kevesebb, és legyen olyan diák is, aki semmit sem kap.

Kérdezze meg a diákokat, hogy *szerintük ez így igazságos-e*. Bátorítsa őket arra, hogy az egész osztály közösen beszélje meg a kérdést. Kérdezze meg őket, hogy *mit éreznek azzal kapcsolatban, hogy mennyi tárgyat kaptak*. Magyarázza el nekik, hogy azért van Önnél a legtöbb, mert Ön a legidősebb a teremben (ha ez nem így van, választhat valamilyen más önkényes indokot is). Kérdezze meg a diákokat, hogy *szerintük ez igazságos-e, és ez alapján kellene-e szétosztani a tárgyakat. Mi lenne a legigazságosabb mód a tárgyak szétosztására?* Mutassa be nekik a társadalmi egyenlőtlenség fogalmát, és kérdezze meg őket, van-e ötletük arra, hogy ez mit jelent.

Mondja el nekik, hogy a Globális Célok azért találták ki, hogy az élet minden területén csökkenthessük az egyenlőtlenségeket, és egy olyan világot teremtsünk, amely mindenki számára igazságos és senkit nem hagy nélkülözésben. Ez a klímavédelemmel és a bolygóval kapcsolatos célokra is vonatkozik, hiszen a környezetünkben bekövetkező változások következményeit pont azok szenvedik meg a leginkább, akik a legkevésbé tudnak védekezni azokkal szemben.

Kérdezze meg a diákokat, hogy *milyen érzés volt sokkal kevesebb tárgyat kapni, mint a többiek*, és kérje meg őket, hogy jusson eszükbe ez az érzés a tanóra folyamán.

Társadalmi egyenlőtlenség: „*olyan helyzet, amelyben az emberek nem egyenlőek, mert bizonyos csoportok több lehetőséggel, hatalommal, pénzzel stb. rendelkeznek mint mások.*” (Forrás: MacMillan szótár)

3. Lépés: Globális Célok bemutatása

10
perc

Mondja el a diákoknak, hogy most egy olyan animációs kisfilmet fognak megnézni, amelyből többet megtekinthetnek a Globális Célokról. A tudásszintjüktől függően ez a videó lehet a bevezető 1. rész (magyar szinkronnal): <https://www.youtube.com/watch?v=gpNHTZ8hM28>, vagy a 2. rész (magyar szinkronnal): <https://www.youtube.com/watch?v=VvA4WOOV370>, amely azt mutatja be, hogy világszerte milyen intézkedéseket tesznek a célokkal kapcsolatban.

Kérje meg a diákokat, hogy miközben nézik az animációt, jegyezzenek le minden kifejezést, amit nem értenek vagy kérdést, ami eszükbe jut a Célokkal kapcsolatban – ezeket megbeszélje meg velük a film után. Ha először tanulnak a Globális Célokról, akkor lehetséges, hogy a diákok olyan kérdést is feltesznek Önnek, amelyekre nem ismeri a választ. Próbáljon meg a kérdésekből minél többet megválaszolni, és ha nem tudja a választ, javasolja a diákoknak, hogy nézzék meg a Globális Célok honlapján, vagy akár feladatként is adhatja nekik, hogy járjanak utána a tanórát követően.

4. Lépés: Kössük össze a Globális Célok a való élettel!

10
perc

Ahhoz, hogy a diákok még inkább személyes élményekhez tudják kötni a Globális Célokot, kérdezze meg őket, hogy *hány évesek lesznek 2030-ban, és hogy miért olyan fontos ez az év*.

Akkor már ők is abban a korban lesznek, amikor munkát vállalhatnak. Kérje meg a diákokat, hogy először magukban gondolják át, majd beszéljék meg a padtársukkal, és végül osszák meg az egész osztállyal, hogy *várhatóan mit fognak csinálni 2030-ban, mi lesz a foglalkozásuk, mit szeretnének tanulni vagy mivel szeretnék tölteni az idejüket. Mit gondolsz, hogyan kapcsolódhat a te jövőbeni életed és a leendő foglalkozásod a Globális Célokhoz?* – ezt kérdezze meg a diákoktól. (PI. ha az egyik diák tanár szeretne lenni, azzal a 4. cél elérésében segíthet.)

5. Lépés: Országtervezés

20
perc

Megjegyzés: A 3. számú mellékletben talál mintát erre az országtervező feladatra. Amíg a diákok ezen dolgoznak, sétáljon körbe az osztályteremben. A diákokat érdekelni fogja, hogy Önnek milyen személyes kapcsolata van a Globális Célokkal, és szeretnének majd többet megtudni Önről. Meséljen nekik erről, és kérje meg őket, hogy *ők is mondjanak néhány szót magukról, és hogy miért érdeklik őket a Globális Célok*. Ez kiváló lehetőséget teremt arra, hogy megtudja a véleményüket a Célokról, és arról, hogy szerintük azok kapcsolatban állnak-e a mindennapi életükkel.

Magyarázza el a diákoknak, hogy most egy csoportos feladatot kell megoldaniuk. Ossa őket 3-5 fős csoportokba (attól függően, hogy hányan vannak az osztályban), és kérje meg őket, hogy tervezzék és rajzolják meg, hogy milyen lenne egy olyan ország, ahol 2030-ra megvalósultak a Globális Célok. Kérje meg őket, beszélgessenek arról, hogy *szerintük egy országnak milyen adottságokra és infrastruktúrára van szüksége ahhoz, hogy gondoskodni tudjon lakosságáról, környezetéről és természeti erőforrásairól. Pl. iskolák, kórházak, vízforrások, hulladékkezelési rendszer, biztonságos utak stb. Kérjen javaslatokat a különböző csoportoktól*.

Mutassa meg a diákoknak a papírlapokat, amelyekre korábban az országrészeket rajzolta. Magyarázza el nekik, hogy minden csoport kap majd egy darabot az országból, amelyre felrajzolhatja az elképzeléseit a Globális Célokat elért országról, és hogy ezeket a darabokat a végén összeillesztik, így egésként fogják látni az országot. (A 3. számú mellékletben talál ehhez példát).

Osszon minden csoportnak egyet a Globális Célok táblázatból (4. számú melléklet) és abból a lapból, amely egy-egy mondatban leírja a Globális Célokat (5. számú melléklet), vagy pedig tegye ki ezeket a táblára, ahol minden diák láthatja, és segítségként használhatja. Így a diákok olyan országot tudnak tervezni, amelyben minden egyes cél megvalósul.

Ha a diákoknak további segítségre van szükségük, tegye fel nekik a 6. számú mellékletben javasolt kérdéseket.

6. Lépés: Gondolkodtató feladat

10
perc

Miután a csoportok külön-külön dolgoztak, forduljon megint az egész osztályhoz, és tegyen fel olyan kérdéseket, amelyekből kiderül, ha a diákok esetleg kifejejtettek egy-egy célt. A diákok az ország megtervezésekor általában először a gyakorlati dolgokra – mint a vízforrás vagy az iskolák – gondolnak. Tegyen fel olyan kérdéseket, amelyek arra ösztönzik őket, hogy mélyebben átgondolják a közösséget érintő kérdéseket – például: *Mi az általuk tervezett országban az, ami az emberek egészségét és jólétét szolgálja? Hogyan bizonyosodnak meg arról, hogy egy olyan országot terveznek, amelyben mindenki érvényesül? Hogyan biztosítják a természet védelmét?*

A feladat során emlékeztesse a diákokat arra, hogy mennyi idejük van még, és tanóra végére szeretné, ha kitöltenék a fogadalomkártyákat. Dicsérje meg a jó csapatmunkát, az erőfeszítést, a csoportok közötti kommunikációt, és azt, ha a diákok megbeszélnek a Célokat.

Pluszfeladat: Ha egy csoport hamarabb végez, adjon nekik extra feladatot – azonosítsák be, hogy melyik rajz melyik célt ábrázolja. Pl. ha a diákok napelemeket rajzoltak, írják mellé a 7. célt: „megfizethető és tiszta energia”.

7. Lépés: Következtetés

10
perc

Kérje meg a diákokat, hogy jöjjenek a táblához, és illesszék össze a papírlapokat úgy, hogy végül kiadják a teljes országot. Hagyjon egy kis időt nekik, hogy megnézzék az általuk rajzolt Globális Célok ország egészét.

Kérje meg a csoportokat, hogy mutassák be az ő országrészüket, és a többieket, hogy reagáljanak erre, és hasonlítsák össze az általuk tervezett országrésszel. *Milyen hasonlóságok és különbségek vannak között, ahogy az egyes csoportok értelmezték a Globális Célokat?*

8. Lépés: Vállalások megfogalmazása

10
perc

Most, hogy a Globális Célokat elért ország elkészült, és a külön részeket egyesítették, kérje meg a diákokat, hogy gondolkozzanak a feladaton, és azon, hogy szerintük az általuk tervezett dolgok hogyan valósulhatnak meg abban az országban, ahol ők élnek. *Hogyan tudnánk ezeket itt elérni? Az egyes embereknek mit kellene tenniük vagy változtatniuk ahhoz, hogy ez megtörténjen?*

Kösse össze ezeket a kérdéseket a diákok saját vállalásaival (**7. számú melléklet**), és mondja el, hogy minden embernek megvan a lehetősége arra, hogy a Célok elérésének érdekében változásokat érjen el, és ezt számos módon megteheti.

Adjon időt a diákoknak arra, hogy gondolkodjanak a saját vállalásaikon – *mit tehetnek ők, hogy ezek a változások megvalósuljanak?*

Mondja el a diákoknak, hogy szeretné, ha gondolkoznának az első lépéseken, amelyeket megtehetnek a vállalásuk eléréséért, valamint azon, és hogy kivel beszélhetnek meg ezt, ki segíthet nekik ebben. *Pl. a családjuk, a barátaik, az iskolájuk, a közösség vezetői stb.*

Példák:

- Saját vállalat a 14. célért: *„Ezentúl nem használok műanyag vizes palackokat. Az első lépés, amit ennek érdekében tenni fogok az, hogy veszek egy többször használható vizes palackot.”*
- Saját vállalat a 12. célért: *„Megpróbálom nem pazarolni az ételt. Az első lépés, amit ennek érdekében tenni fogok az, hogy megbeszélem a családommal az étkezésünket.”*

Kérje meg azokat a diákokat, akik megcsinálták ezt a feladatot, hogy osszák meg ezt a tanórát a Világ Legnagyobb Tanórája interaktív térképen, hogy megmutathassák az osztálynak, milyen sok ilyen tanóra van világszerte!

Köszönje meg a diákoknak az erre szánt idejüket, és osszon meg velük valamit, amit ma tanult. Biztassa arra a diákokat, hogy meséljenek minél több embernek a Globális Célokról – családtagjaiknak, barátaiknak, iskolatársaiknak. Mutassa meg nekik, hogy melyik közösségi felületeken tehetik ezt meg:

Twitter: @TheWorldsLesson, Facebook: @TheWorldsLargestLesson, Instagram: @TheWorldsLesson

9. Lépés: A tanóra megosztása

Megjegyzés: Mindenképp kérdezze meg a tanárt vagy az intézményvezetőt, hogy a gyermekvédelmi szabályzatuk megengedi-e fényképek készítését a diákokról.

Kérdezze meg, hogy készíthet-e fotókat a diákok fogadalomkártyáiról, és ha lehet, a diákokról és az általuk rajzolt országról is.

Örömmel hallanánk a tanítási élményeiről, ezért kérjük, küldjön fotókat a tanóráról a lesson@project-everyone.org email címre, illetve az alábbi közösségi médiafelületeken is elér minket: Twitter: @TheWorldsLesson, Facebook: @TheWorldsLargestLesson, Instagram: @theworldslesson! Végül ne felejtse el feltenni a tanórát az interaktív térképre: <https://worldslargestlesson.globalgoals.org/map/index.html>!

1. számú melléklet: Globális Célok puzzle

2. számú melléklet: Alternatív feladat a 2. lépéshez

Kössük össze a Globális Célok a való élettel!

Egy másik kiindulópont lehet az órához, ha megpróbálja a nemek közötti egyenlőségre fektetni a hangsúlyt: kérje meg a fiúkat, hogy üljenek a padlóra, míg a lányok ülhetnek a székeken. Vagy mondja meg a fiúknak, hogy ha szeretnének valamit hozzászólni az órához, úgy tehetik meg, ha egy lány osztálytársuknak mondják el, aki aztán helyettük beszélhet. Vagy kipróbálhatja azt is, hogy csak a fiúk hozzászólásait hallgatja meg, és figyelni, hogy ezt észreveszi-e az osztály. Kérdezze meg a diákokat, hogy *mit éreztek emiatt, és hogy szerintük ez így igazságos-e*. Kérje meg őket, hogy mondják el, *szerintük miben kellett volna máshogy viselkednie*.

Ezzel el tudja érni, hogy az osztállyal megbeszélje az 5. célt és hogy az hogyan érne el a nemek közötti egyenlőséget, valamint a nők és lányok megerősítését.

3. számú melléklet: Példa az osztálytérképre

Itt talál egy példát egy korábbi tanóráról. A diákok csoportokban megtervezték a saját Globális Célok országgrészüket, majd együtt, osztályként megbeszélték a teljes országot.

GLOBALIS CÉLOK

A Fenntartható Fejlődésért

5. számú melléklet: Globális Célok leírása egy-egy mondatban

Ezek segíthetnek a diákoknak megérteni, hogy mit is akar elérni egy-egy cél.

1. cél – Szüntessük meg a szegénység minden formáját szerte a világon.

2. cél – Szüntessük meg az éhezést, és biztosítsuk, hogy mindenki hozzájusson egészséges és tápláló élelemhez.

3. cél – Biztosítsuk, hogy mindenki, életkortól függetlenül egészségben és jól-létben éljen.

4. cél – Biztosítsuk, hogy mindenki részesülhessen minőségi oktatásban.

5. cél – Érjük el, hogy a nők és a férfiak egyenlőek legyenek, és erősítsük meg a nőket és a lányokat.

6. cél – Biztosítsuk, hogy mindenki számára hozzáférhető legyen az iható és tiszta víz.

7. cél – Biztosítsuk, hogy mindenkinek legyen biztonságos és tiszta energiaforrása.

8. cél – Támogassuk a mindenkit érintő és fenntartható gazdasági növekedést, hogy mindenkinek legyen lehetősége tisztességes munkát végezni.

9. cél – Építsünk olyan ellenálló, rugalmas infrastruktúrát, ami nem káros a környezetünkre vagy az emberekre, segítsük a cégeket, hogy új technológiákat és innovatív megoldásokat tervezhessenek és hozhassanak létre.

10. cél – Csökkentsük az országokon belüli és az országok közötti egyenlőtlenségeket.

11. cél – Tegyük városainkat és településeinket befogadóvá, biztonságossá, rugalmassá és fenntarthatóvá.

12. cél – Biztosítsuk a fenntartható fogyasztást és állítsuk meg az élelmiszerek pazarlását.

13. cél – Sürgősen tegyünk a klímaváltozás és hatásai ellen.

14. cél – Őrizzük és védjük az óceánokat és élővilágukat.

15. cél – Védjük a természetet és élővilágát.

16. cél – A fenntartható fejlődésért támogassuk a békés és befogadó társadalmakat, biztosítsunk mindenki számára elérhető jogrendszert, és építsünk ki hatékony, megbízható és befogadó intézményrendszereket.

17. cél – Alakítsunk ki új együttműködések világszerte a Globális Célok elérésének érdekében.

6. számú melléklet: Kérdések

Használja ezeket a kérdéseket a diákok Globális Célokról való gondolkodásának és vitájának ösztönzésére.

1. *Vannak olyan Célok, amelyek kifejezetten fontosak a számotokra?*
2. *A Célokat különböző csoportokba is lehet sorolni – tudjátok, melyek lehetnek ezek? Pl. környezetvédelem / emberek / élet a városban – ez segíthet a diákoknak abban, hogy beazonosítsák azt a csoportot, ami számukra a legfontosabb.*
3. *Vannak olyan Célok, amelyek a fiatalok számára különösen fontosak lehetnek? Van olyan Cél, ami szerintetek hiányzik?*
4. *Gondoljatok arra a helyre, ahol laktok! Lehetnek ott olyan tényezők, amik csak arra a közösségre jellemzők, amelyben ti éltek, és lehetnek olyan dolgok is, amit esetleg a közösségek csinálhatnak jobban is (pl. újrahasznosítás). Hogyan tudnátok ezt összekötni a Globális Célokkal?*
5. *Vannak a Globális Célok között olyanok, amelyeket szerintetek egyszerűbb elérni, mint a többit?*
6. *Vannak a Globális Célok között olyanok, amelyeket szerintetek a ti országotok már elért, jól teljesít benne? És olyanok, amiket nem, és rosszul teljesít?*
7. *Vannak a Globális Célok között olyanok, amelyek szerintetek a ti országotokra nem vonatkoznak?*
8. *Vannak a Globális Célok között olyanok, amelyeknek a megvalósításán dolgozik az iskolátok? Pl. 12. cél, azzal, hogy szelektív kukákat helyeznek el az osztálytermekben.*
9. *Vannak a Globális Célok között olyanok, amelyeknek a megvalósításán ti magatok is dolgoztok otthon? Pl. 3. cél – azzal, hogy egészséges és tápláló ételeket esztek otthon.*
10. *Ha sikerülne megvalósítanunk az 1. célt, az szerintetek milyen hatással lenne a többi célra? – Ezzel a kérdéssel egy olyan beszélgetést indíthat el, amely segít a diákoknak megérteni, hogy a Globális Célok hogyan függenek össze.*
11. *Szerintetek az, amit az iskolában tanultok, hogyan köthető a Célokhoz?*

7. számú melléklet: Személyes felajánlások az akcióhoz

Használja fel ezeket az üres képeslapokat arra, hogy a diákok erre írják azokat a felajánlásokat, amelyekkel segíteni tudják a Globális Célok elérését.

Az én felajánlásom, amivel segíteni tudom a Globális Célok elérését:

#WorldsLargestLesson

Az én felajánlásom, amivel segíteni tudom a Globális Célok elérését:

#WorldsLargestLesson

